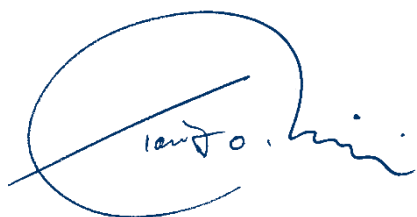

Opera bez hranic

Koncepce vedení a rozvoje opery Jihočeského divadla pro roky 2020-2025

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'O' followed by the name 'Tomáš Ondřej Pilař' in a cursive script.

MgA. Tomáš Ondřej Pilař

24. 4. 2020

Klíčovými hodnotami mého vidění opery Jihočeského divadla jsou
„Výjimečná kvalita, Odvaha, Otevřenost a Nadčasovost“.

Pod těmito vlajkami spatřuji cestu k mezinárodní divácké
atraktivitě za současného důrazu na udržitelnost, ekonomickou
stabilitu a hluboký osobní respekt ke členům souboru.

Motivace

Jsem operní režisér a jevištní výtvarník, od roku 2014 šéf opery Divadla J. K. Tyla v Plzni, jako režisér mám na svém kontě přes sedmdesát inscenací, z toho řadu zahraničních. Celý život se věnuji opeře nejen jako inscenátor, ale i jako dramaturg, lektor a zapálený divák. Opera v mém životě hraje nejen roli kulturní, pracovní a společenskou, ale i spirituální, neboť věřím, že skrze prožitek krásy může člověk přesáhnout sám sebe. A cítím potřebu se o tento prožitek dělit.

Po šesti letech úspěšného vedení opery Divadla J. K. Tyla v Plzni jsem v lednu tohoto roku oznámil, že na konci stávající sezony na svoji funkci rezignuji do rukou ředitele Martina Otavy z důvodu odlišných názorů na její další rozvoj. Ze dvanácti pracovních nabídek, které jsem posléze obdržel, jsem zvolil nabídku ředitele Lukáše Průdka vést operu v Českých Budějovicích.

Hlavními důvody pro mé rozhodnutí byly:

- Osobní potřeba změnit styl práce po šesti letech v relativně velké plzeňské opeře na osobnější přístup k vedení, který nabízí zhruba poloviční soubor budějovický.
- Množství silných stránek, které tento soubor vykazuje, jako je vynikající sbor, přítomnost Otáčivého hlediště nebo výborný tým správy opery.
- Viditelný prostor pro rozvoj opery JD, který mě osobně nesmírně motivuje a který je předmětem této koncepce.
- V Českých Budějovicích má dávné kořeny moje rodina a možnost přestěhovat se sem a investovat svoji energii do rozvoje místní opery pro mě má silný osobní rozměr.
- Mám hlubokou lidskou důvěru v tým JD (jenž jsem měl možnost detailně poznat při své loňské režii inscenace Turandot před Otáčivým hledištěm) vedený ředitelem Lukášem Průdkem a stávajícím šéfem Tomášem Studeným, se kterým hodlám dále spolupracovat jako s dramaturgem.

Analytická část

Stručná analýza současné situace

Z celostátního hlediska má současná opera Jihočeského divadla pozici scény, kterou vede kolega Tomáš Studený směrem k vysoce progresivní jevištní podobě nových inscenací. Po stránce dramaturgické se orientuje zejména na operu 19. částečně i 20. století, je velmi chvályhodné, že systematicky uvádí tituly české opery, avšak opery klasicistní a předklasické jsou zařazeny jen marginálně. Pravidelně zařazuje i širší žánry hudebního divadla, operetu a muzikál.

Zvané inscenační týmy vykazují vysokou pestrost, je mezi nimi množství inscenátorů na poli opery debutujících a stejně tak mezi účinkujícími je vysoké procento mladých hostů. Jednoznačným trendem je v Česku nevídaná estetická rozmanitost, která však logicky otevírá diskusi o možné nejednotě estetického směřování souboru.

Nepřítomnost odpovídající velké stabilní scény, a naopak přítomnost Otáčivého hlediště předznamenávají značný potenciál souboru jako flexibilního a adaptabilního, což jsou faktory, které nabízejí do budoucna jednoznačný prostor pro jejich širší využití.

Kolektivní tělesa jsou interně obsazena jen nejnižším možným počtem úvazků, což předpokládá nutnost aktivně pracovat s proměnlivou velikostí plánovaných inscenací a současně u větších titulů pracovat s externisty. Umělecká kvalita sboru je pod vedením sbormistra Martina Veselého stabilně brilantní. Hráčskou kvalitu členů orchestru jsem dosud pozoroval jako solidní, nicméně hudební práce s tělesem skýtá prostor pro vývoj. Soubor sóla je v současné době malý (8 členů) a soudě dle dostupných informací čeká na zefektivnění svého využití.

Správa opery je po personální stránce na naprostém provozním minimu úvazků, nicméně obsazených vynikajícími pracovníky. Vzhledem k jejich přetíženosti čeká jejich pracovní struktura na radikální organizační reformu.

Podpůrné a lektorské aktivity jsou v současné době zajišťovány ve spolupráci s didaktickým střediskem divadla nazývaným „Ateliér 3D“ a jejich výsledky z vnějšku hodnotím jako slibné. Tento trend je do budoucna nutné následovat, jak jen nejintenzivněji to bude možné.

Soubor svou činností vítaně přesahuje hranice města pravidelnou účastí na festivalech a již zmíněným účinkováním před Otáčivým hledištěm. Na rozsáhlejší spolupráci s příhraničím však teprve čeká.

Po své zkušenosti při režii opery Turandot pro Otáčivé hlediště v loňském roce vnímám jako silnou stránku dobré mezilidské vazby, a to nejen uvnitř souboru, ale i napříč vedením celého divadla a mezi ostatními soubory.

Současná situace opery Jihočeského divadla je jednoznačně inspirativním odrazovým bodem pro její další rozvoj a přináší mnoho oblastí, na které je možné efektivně a hodnotně navázat.

SWOT analýza opery JD

Vazba na koncepční dokumenty sektoru

Tato koncepce se primárně opírá o Strategický plán města České Budějovice na období let 2017-2027 a aktivně rozvíjí body:

- C1 – Zvýšit počet akcí nadregionálního či nadnárodního významu
- C4 – Zlepšit kvalitu a nabídku infrastruktury pro volnočasové, kulturní a sportovní aktivity
- C7 – Lépe využít kulturního a historického potenciálu města a zvýšit ekonomický přínos cestovního ruchu

Dalšími strategickými materiály jsou „Koncepce řízení Jihočeského divadla“ zpracovaná ředitelem Lukášem Průdkem v roce 2014 (pochopitelně vnímaná optikou časového odstupu) a související dokumenty Asociace profesionálních divadel a Státní kulturní politiky MK ČR.

Vize rozvoje souboru

Tuto kapitolu jsem pro přehlednost systematizoval do pěti podkapitol řazených směrem od interních aspektů souboru směrem ven. Množství jejích aspektů se k mému potěšení shoduje s kroky, které byly dlouhodobě plánovány i stávajícím vedením.

Soubor a provoz

Reforma struktury správy opery

V současné době nedostatečně velká a přetížená správa opery (byť obsazená výbornými zaměstnanci) vyžaduje radikální zásah – jako partnerskou osobu pro uměleckého šéfa je třeba přijmout pracovníka na pozici „Manažer opery“ plnícího funkci vedoucího správy odpovídajícího za ekonomiku souboru a dlouhodobé plánování, naopak tajemnická funkce bude odpovídat za denní provoz, administrativu a produkci souboru. Níže rozvedeným plánem je přidružení současného Ateliéru 3D k souboru opery. Díky tomuto kroku bude ke správě opery převeden částečný úvazek produkčního tohoto pracoviště, jehož náplň zůstane nezměněna.

Na spolupráci se těším zejména s vynikajícím korepeditorem Mikolášem Troupem a výbornou inspicentkou Michaelou Freudenschussovou.

Dramaturg opery

Dramaturgem opery bude nově její stávající šéf Tomáš Studený, jehož odborných kompetencí si nesmírně vážím a těším se na spolupráci s ním. Jeho gesce se rozšíří o lektorskou činnost, užší spolupráci s inscenačními týmy a bude významně zasahovat do činností, které nyní zajišťoval ateliér 3D.

Pan František Řihout, výborný dlouholetý dramaturg opery JD zůstane členem souboru a v souvislosti s jeho začátkem penze bude jeho úvazek zkrácen a transformován na „lektora vzdělávacích pořadů a dramaturgie“ s náplní úzce provázanou s nově připojeným ateliérem 3D.

Zefektivnění práce souboru sóla

Před dvěma lety jsem provedl analýzu obvyklé repertoárové skladby oblastního divadla se zaměřením na optimalizaci provozu sólistického ansámblu a jako ideální jsem formuloval model s následující skladbou:

- 1 mladodramatický soprán
- 1 lyrický soprán s koloraturou
- 1 lyrický soprán s povinností sboru
- 1 mezzosoprán s altovým rozsahem
- 1 spinto tenor
- 1 lyrický tenor se schopností charakterového tenoru
- 2 barytony, z nich jeden basbaryton
- 1 versatilní bas

Tento ideální model pochopitelně nelze beze zbytku naplnit, ale mým cílem je, aby současný osmičlenný soubor sól do budoucna pokrýval co nejširší plochu této skladby, a aby jejich vytížení odpovídalo nejméně třem až čtyřem odpovídajícím studovaným rolím za sezonu. Čím lépe bude tento model naplněn, tím lépe půjde docílit ideálního stavu, kdy bude každý z pěvců studovat jen role vhodné a zdravé pro svůj konkrétní hlas, což je mimochodem klíčová etická hodnota mého vidění práce se souborem sól.

Šéfdirigent

Již v době, kdy jsem byl osloven, abych vedl soubor opery JD, byla ředitelem Lukášem Průdkem uzavřena dohoda s panem Mariem de Rose ukončit jeho spolupráci s výhledem do konce roku 2021, což považuji za uvážlivý krok realizovaný s dostatečným předstihem pro získání nové osobnosti pro tuto funkci. S plánovaným odchodem pana Maria de Rose z dlouholeté pozice generálního hudebního ředitele plánuji tuto funkci zrušit a místo ní zavedu funkci šéfdirigenta, od níž budu očekávat systematický přístup ke zdokonalování hudební úrovně celého souboru.

Součástí souboru zůstává pan dirigent Martin Peschík, jehož práci jsem dosud neměl příležitost blíže poznat a s nímž se rád blíže seznámím.

Kolektivní tělesa

Dlouhodobě počítám se spoluprací s vynikajícím sbormistrem Martinem Veselým, pod jehož vedením sbor soustavně vykazuje výborné výkony. Budu pokračovat ve strategii doplňování sboru o externisty v případě větších inscenací. Hráčskou úroveň orchestru jsem měl možnost blíže poznat jen při jedné inscenaci, kdy vykazovala solidní úroveň, a proto své stanovisko k rozvoji tohoto tělesa zaujmu až poté, co se s ním blíže seznámím.

Optimalizace ekonomiky provozu otáčivého hlediště.

Současná rozpočtová strategie obsazení provozu Otáčivého hlediště externími umělci vykazuje určitý prostor pro optimalizaci, který provedu v nejbližších sezonách.

Implementace denního plánování s minimálně ročním předstihem

Současné plánování neumožňuje rozsáhlejší práci s hosty a přímo vylučuje účast vytížených (a tedy žádanějších) umělců. Mým cílem je proto plánování denního provozu na roční bázi.

Připojení Ateliéru 3D

V souvislosti s mým významným důrazem na rozvoj podpůrných aktivit souboru dojde po domluvě s ředitelem Lukášem Průdkem ke sloučení současného Ateliéru 3D se souborem opery. Pozice vedoucího tohoto útvaru zanikne a jeho činnost bude organizována pod vedením dramaturga opery, potažmo šéfa opery. Zachován bude částečný úvazek tajemnice Ateliéru 3D.

Tento útvar bude i nadále zajišťovat podpůrné aktivity pro všechny ostatní soubory Jihočeského divadla a rozvoj jeho činnosti svázaný s operou je blíže rozveden v předposlední kapitole této koncepce. Cyklus dlouhodobých aktivit vybudovaný tímto ateliérem zůstane v provozu i do budoucna.

Dramaturgie opery a estetika

Rozšíření repertoárové skladby

Současná dramaturgie opery JD se orientuje převážně na uvádění děl 19. a částečně 20. století, což je tradiční a osvědčený model, nicméně z mezinárodního pohledu již přežitý, a proto hodlám po velmi dobré zkušenosti se strategií, již jsem zavedl před šesti lety v Plzni, rozšířit primární dramaturgickou skladbu na obě strany škály – tedy jak k opeře klasicistní a předklasické, tak k opeře soudobé. To v sobě nese jak nárůst kulturní a společenské hodnoty souboru, potažmo celého divadla, tak rozvoj souboru jako takového.

Dramaturgie Jihočeského divadla by měla alespoň okrajově pokrývat všech 15 dramaturgických subžánrů hudebního divadla, které jsou pro ni vhodné:

- Raná opera severoitalského okruhu
- Opera italského a francouzského 17. století
- Vrcholná barokní opera napříč celou Evropou
- Opera hudebního klasicismu
- Raně romantická opera napříč regiony
- Opera belcantového typu
- Opera německého romantismu
- Romantická opera italského typu
- Romantická opera francouzského typu
- Romantická opera dalších proveniencí (včetně české a ruské)
- Opera 20. století
- Opera folklorizujícího nebo neofolklorizujícího zaměření
- Soudobá opera
- Klasická opereta
- Vhodný muzikál a revuální hudební divadlo

Uvnitř každé sezony by přitom měl být zastoupen nejméně jeden titul splňující toto kritérium:

- Dílo reprezentující českou hudbu
- Dílo zacílené na děti a mládež
- Dílo uvedené v české premiéře
- Dílo, které patří do tzv. „zlatého operního repertoáru“
- Dílo zábavního charakteru

Vznik nových oper

Vzhledem ke skutečnosti, že je opera JD financována z veřejných zdrojů, považuji za jednoznačnou povinnost přispívat jejím prostřednictvím k podpoře a rozvoji původní české opery. Proto hodlám nejméně jednou za dvě sezony zadávat vznik nové původní české opery. Po vynikající zkušenosti z Plzně, kde se inscenace zbrusu nových oper vždy setkaly s mimořádným diváckým zájmem a vysokou reprízovostí (dilem to bylo jistě způsobeno i volbou atraktivních námětů a kvalitními inscenacemi), hodlám tyto zkušenosti uplatnit i v Českých Budějovicích. Vznik nové opery je zcela zásadním a rozsáhlým procesem, který nevnímám jen jako princip zakázky a přijetí hotového díla, ale jako dlouhodobou intenzivní a rozsáhlou

partnerskou spoluprací mezi souborem a autorským týmem, který se jednoznačně podílí na rozvoji města a regionu.

Komorní opera

Subžánr komorní opery je celosvětově považován za marginální prvek repertoáru operních souborů, ale v souvislosti se specifiky budějovické opery jej považuji za jeden z klíčových základních kamenů jejího repertoáru, který hodlám do budoucna systematicky rozvíjet.

Hudebně zábavní divadlo

Opera JD stabilně uvádí jak operetu, tak klasický muzikál. Logicky to patří k roli tohoto souboru a do budoucna bude dobré tento trend udržovat zhruba ve stávajícím rozsahu. Nicméně po stránce repertoáru je mojí ambicí modernizovat dramaturgii muzikálových titulů (což rozhodně lze, jak se ukázalo na příkladu Evity), a v oblasti operety přinést i neprávem nehrané atraktivní tituly.

Udržitelnost repertoáru

Dlouhodobě se chci vyhnout přílišnému vyčerpání tzv. „okruhu zlatých titulů“, tedy nejhranějších operních děl, neboť zkušenosti (i z české provenience, např. z 90 let) jednoznačně hovoří o dlouhodobém odlivu diváků při trvalém opakování těchto atraktivních děl. Proto by tento repertoárový fond měl sloužit spíše jako koření a mělo by se s ním rozumně šetřit.

Site specific

Opera JD je k site specific inscenacím oper přímo předurčena, neboť je dlouhodobě zvyklá hrát před Otáčivým hledištěm a její síly jsou skutečně flexibilní a adaptabilní. Navíc vzhledem k absenci odpovídajícího stálého divadelního prostoru považuji za klíčovou strategii hledat pro uvádění opery v Českých Budějovicích a Jihočeském kraji adekvátní site specific lokality. Bezesporu se právě zde může otevřít prostor pro atraktivnější kontakt s diváky, který povede nejen k posílení divácké základny mezi obyvateli regionu, ale zahrnuje i potenciál nadregionálního významu.

Inscenační estetika

Jako aktivní operní režisér mám jednoznačný názor na inscenační estetiku současného operního divadla, od níž očekávám že bude sdělná a poetická.

Od inscenačních týmů jako šéf vždy požaduji jasnou orientaci v tématech jejich inscenace, a zejména proč a jak je do svého díla scénicky zakotví, tak aby promlouvaly k divákům 21. století.

Od těchto názorů se bude odvíjet i skladba inscenačních týmů, do nichž hodlám i nadále zařazovat nejmladší generaci umělců. Se souborem hodlám režijně pracovat také já a počítám i s pravidelným zapojením současného šéfa Tomáše Studeného, jehož osobité a sdělné inscenační estetice důvěřuji. V horizontu let se pokusím podmínky tvorby v JD co nejvíce přiblížit situaci, do které bude možné zvát i renomované zahraniční inscenační týmy.

Hudební estetika

Hudební estetiku souboru bude muset jednoznačně formulovat až nový šéfdirigent, ale od jeho práce budu očekávat zejména:

- Maximální přiblížení stylové věrnosti hudební epoše studovaného díla, které se následně promítne i do konkrétního „posazu“ (jsem například příznivcem komorního nástrojového obsazení u klasické a předklasické opery či obsazování dobových nástrojů)
- Jasně a úzce sepětí s tématem konkrétní inscenace
- Svěbytnou zvukovou profilaci symfonického tělesa

Rozšíření samostatné koncertní činnosti orchestru

V rámci mantinelů organizační a časové schůdnosti hodlám rozšířit samostatnou koncertní činnost orchestru nejen o cyklus samostatných symfonických koncertů, ale zejména o řadu popularizačních didaktických koncertů pro mládež (viz. následující kapitola).

Otáčivé hlediště

Přítomnost otáčivého hlediště je pro mě významnou silnou stránkou Jihočeského divadla a jako režisér, který se dlouhodobě zabývá problematikou velkých operních inscenací pod širým nebem, v něm vidím další potenciál pro rozvoj.

Po stránce pěveckého obsazení zde do budoucna nebudu klást takový důraz na účast zahraničních hostů, jak tomu bylo dosud, ale budu se primárně soustředit na špičkové pěvce domácí. Po stránce inscenační zde budu usilovat o skloubení vysoké umělecké hodnoty, jež bude pro budějovickou operu samozřejmým cílem, s otevřeností vůči širokému domácímu i zahraničnímu publiku.

Neoddiskutovatelně dodávám, že si jsem plně vědom skutečnosti, že je zde opera hostem ve vysoce historicky cenném prostředí, a že součástí jakékoliv činnosti před otáčivým hledištěm je zodpovědnost za tento památkově chráněný prostor.

Publikační činnost

Jedním z prvních kroků bude snaha o změnu formátu večerního programu na svěbytnou reprezentativní publikaci, která, pokud udrží charakter série, se stane v knihovnách pravidelných diváků naší bezplatnou propagací přímo v domácnostech.

Nivó reprezentativního večerního programu již dnes automaticky obsahuje dvojjazyčný obsah, libreto, dramaturgickou stať, odbornou analýzu, doplňující odborný text a medailonky umělců.

Podpora tvorby

V nejbližších letech iniciuji vypsání mezinárodní skladatelské a režisérské soutěže na zakázku nové inscenace pro JD. Tato činnost v České republice po hříchu chybí.

Publikum do 35 let

Klíčová kohorta diváků

Publikum do 35 let považuji za dlouhodobě podceňovanou skupinu diváků, kterým hodlám přátelskou a atraktivní podobou nabídnout operu jako luxusní, ale dostupný způsob trávení volného času.

Po obsáhlých rešerších, které jsem v uplynulých letech podnikal mezi velkými evropskými operními domy, přináším tuto ucelenou koncepci budování vztahu s mladými diváky, která má pět vzájemně neoddělitelných komponent zaměřených na pět věkových pásem mladých diváků.

Předem dodávám, že jsem zarytým odpůrcem naprosto anachronických a odrazujících postupů jako „zahrajeme prvnímu stupni celou Prodanou nevěstu a unudíme je k smrti“.

Opera pro kojence (model Švédské královské opery)

Byť to zní překvapivě, existují tvrdá data vydaná asociací Opera Europa o tom, že pokud si děti nespojí hudební divadlo s pozitivními zážitky do věku osmi let, je vysoce nepravděpodobné, že pak budou operu vyhledávat jako dospělí. Operní představení pro kojence má mezi třiceti a čtyřiceti minutami, odehrává se na umělém trávníku přímo mezi volně rozesazenými rodiči s kojenci, kteří se mohou svobodně batolit prostorem, využívá zásadně měkké a lahodné zpěvní rejstříky a rozehrává kouzelný interaktivní pohádkový příběh za účasti loutek, světel a decentních efektů. Má samozřejmě striktní estetické zákonitosti, které by měly eliminovat prvky, které mohou být pro tak malé děti nepříjemné (tma, hlasitost, dramatické masky atd...)

Opera pro mateřské školky (tři dny s divadlem)

V mateřské škole jsou již děti schopny se seznámit s rituálem divadla jako takovým. Velmi účinné bylo schéma, které jsme provozovali v Plzni, v němž jeden den přišly děti na kostýmovanou interaktivní prohlídku divadla, druhý den je navštívili pěvci ve školce, v doprovodu klavíru plynule přešli z určitého interaktivního módu hry do módu divadla a den třetí navštívily děti tytéž pěvce v divadle na regulérním dětském představení.

Opera pro první stupeň (komentovaná opera)

Pro první stupeň mám připraveny dva typy zábavně didaktických návštěv divadla. V prvním případě se jedná o klasickou inscenaci opery zkrácenou na pouhou hodinu a proloženou velmi svižným, vtipným a zajímavostmi nabitým průvodním slovem. Druhý projekt je samostatně realizovaným komentovaným koncertem nazvaným „hledání hudby“, ve kterém se mladí diváci seznámí se zvukem a možnostmi jednotlivých hudebních skupin, jejich kombinacemi, zkusí si zadírigovat orchestr a zažijí, jaké to je, když všichni spustí naplno.

Opera pro druhý stupeň (proseminář na školách)

Mladší adolescenti jsou již obvykle schopni si užít regulérní představení celé opery za podmínky, že jim někdo prozradí jak na to. Pro tuto skupinu slouží hodinový proseminář pořádaný přímo na škole v den představení, kde jim lektor poskytne tipy a triky, jak si představení co nejvíce užít. Od rituálu noblesního oblečení, přes tipy, jak co nejlépe porozumět hudbě, až po návod, jak si najít další skvělý operní zážitek.

Opera pro publikum do 35 let (spolupráce s nezávislými scénami a jejich rezidence)

Jako mezistupeň mezi aktivitami pro mládež a klasickým repertoárovým provozem ještě slouží dramaturgická linie zaměřená ryze na publikum do 35 let složená zejména z rezidentních představení generačních nezávislých operních sdružení, které mají zejména díky mladé věkové skladbě svých členů nejlepší představu o tématech a estetice, které by dále rozvíjely vztah s mladým publikem.

Podpůrné aktivity pro publikum do 35 let

Všechny výše zmiňované aktivity jsou jen jednou stránkou mince a pro svoji plnou efektivitu musejí být podpořeny ještě dostupnou nabídkou praktického zapojení do divadelního provozu. Dlouhodobě mám vynikající zkušenosti s dětskými sbory a dramatickými přípravkami, které probíhají v přímém kontaktu s uměleckým provozem – tedy že děti mají možnost postavit se na jeviště vedle profesionálních umělců při regulérních repertoárových představeních a jejich vztah s divadlem nabývá určité symetrie. V tomto případě budu usilovat o prohloubení stávající spolupráce s regionálními dětskými tělesy a další rozvoj aktivit stávajícího Ateliéru 3D.

Veřejný prostor

Otevřené divadlo

Operu vnímám jako integrální součást městské (potažmo regionální) společnosti, jíž by zdaleka neměla přinášet jen samotnou uměleckou činnost během repertoárových představení, ale přeji si, aby sama aktivně pronikala do veřejného prostoru a využívala svůj potenciál být doslova potravou pro duši široké veřejnosti. V tomto ohledu hodlám táhnout za jeden provaz s ostatními institucemi, které mají z mého pohledu příbuzné cíle, jako jsou muzea, galerie, vzdělávací instituce, ale také biskupství či filharmonie, a které zdaleka nepovažuji za konkurenci, nýbrž za suverénní partnery, kterým hodlám nabídnout dlouhodobý a v nejlepším případě i produktivní přátelský vztah.

Senioři

Po vynikající zkušenosti s přímým diváckým kontaktem, který jsem rozvinul při dlouhodobé výuce na plzeňské Univerzitě třetího věku, hodlám i v Českých Budějovicích navázat vztah s komunitami seniorů.

Lektorské aktivity

V souvislosti s přidružením stávajícího didaktického pracoviště divadla, Ateliéru 3D, hodlám dále rozvíjet jeho lektorské aktivity, které budu do budoucna orientovat směrem ke konkrétnímu dění v divadle a ke konkrétním projektům, které tyto aktivity budou mít za cíl podpořit. Prvním krokem bude zavedení lektorských úvodů před všemi repertoárovými představeními opery. Zaštitěním Ateliéru 3D souborem opery samozřejmě nezanikne jeho servis, který bude i nadále poskytovat ostatním souborům.

Sociální média

Hned v prvním roce svého mandátu plánuji výrazný nárůst aktivity opery na sociálních sítích. Jsem si však vědom falešného lákadla, že prezentovat instituci dynamicky, moderně a neformálně je vším. Budu klást zejména důraz na noblesu, profesionalitu a vkus veškeré on-line komunikace a jsem přesvědčen o tom, že se nám díky těmto kanálům podaří otevřít dveře k novým cílovým skupinám publika.

Mezinárodní pěvecké soutěže

V horizontu dvou let chci navázat kontakt s českými a slovenskými pěveckými soutěžemi, které nám umožní nejen seznámit se s mladými talenty jako první, ale naše účast na nich zvýší i renomé souboru jako takového.

Mezinárodní aktivity

Divácký potenciál

Pokud se zaměřím výhradně na repertoárový provoz v Českých Budějovicích, skládá se skupina potenciálních zahraničních návštěvníků ze tří částí:

1. Z části, která navštíví České Budějovice za účelem turistiky a hledá zde kulturní vyžití nebo zábavu.
2. Z části, povětšinou příhraniční, pro kterou je návštěva opery primárním důvodem cesty do tohoto města a navštěvuje ji jako alternativu k nedalekému Linci.
3. A třetí části, která je ochotna za mimořádnou operní dramaturgií cestovat i napříč Evropou.

Mým cílem je brát v úvahu všechny tři skupiny a kromě samozřejmých (již existujících) strategií, jako jsou vícejazyčné titulky, podpora svozů a zacílení propagace na tyto návštěvníky, hodlám rozšířit naši nabídku o lektorské aktivity v cizím jazyce, program vybavit přinejmenším obsahem v němčině a při tvorbě dramaturgie dlouhodobě usilovat o jedinečnost a profilovost.

Koprodukční potenciál

Vzhledem k vysoce specifickým technickým parametrům stabilních hracích prostorů opery v Budějovicích vidím potenciál pro koprodukce jako poněkud limitovaný, ale i tak jej chápu jako výzvu ke snaze o rozvinutí kontaktů s možnými partnery. Partnerská města Linec a Pasov mají svůj stabilní operní provoz a stojí tak v popředí našeho zájmu o dlouhodobý kontakt, partnerská města Suhl, Nitra a Lorient mají jen provoz divadelní bez pravidelného zastoupení opery, a tak zde vidím prostor spíše pro jednání o přiměřené zájezdové činnosti.

Jako cenný krok směrem k začlenění do mezinárodního kontextu vyvinu úsilí o vstup do asociace Opera Europa.

Závěr

Zastřešující vize uvedená v úvodu tohoto dokumentu pracuje se čtyřmi klíčovými hodnotami, jimiž chci zaštitit budoucí směřování opery Jihočeského divadla. Postup k jejich naplnění jsem se pokusil tematizovat v této koncepci.

Výjimečná kvalita je neoddiskutovatelným uměleckým parametrem, bez něž nemá existence profesionální operní scény nárok na existenci.

Odvaha je v této koncepci zastoupena důrazem na inovativní projekty a progresivní přístup k dramaturgii.

Otevřenost je cílem, k jehož dosažení slouží řada podpůrných aktivit, didaktická činnost a intenzivní průnik do veřejného prostoru.

A **Nadčasovost** je kritériem, které při umělecké tvorbě umožní dosahovat výsledků, které budou atraktivní pro široké spektrum diváků napříč věkovými skupinami i regiony.

Upřímně se těším na intenzivní spolupráci s novým kolektivem a jsem přesvědčen, že pokud pod vlajkou těchto vizí potáhneme za jeden provaz, máme šanci proměnit zdejší soubor ve skutečnou operu bez hranic.